

Lectorium Rosicrucianum
Mednarodna šola Zlatega rožnega križa

Katari, mistiki, rožni križarji – poslanci gnoze (2)

Zgodovina gnosticizma od 7. stoletja dalje zajema gibanja, kot so bogomili, manihejci in katari, pa tudi izjemne posameznike, kot sta bila mojster Eckhart in Jakob Boehme. Tudi rožni križarji v šoli LRC vpajo iz gnostične tradicije.

Gnostike označuje njihovo hrepenenje po kraljestvu Svetlobe. Najdemo jih v gnostičnih gibanjih vseh časov, tudi med posamezniki,

ki so s svojim služeni življenjem postali poslanci božanske resničnosti.

Gnosticizem od 7. do 13. stoletja

V 7. stoletju so v vzhodnem Rimskem cesarstvu delovali pavlikijanci. Zavračali so vsakršno hierarhijo, saj bi le-ta ovirala notranje doživljanje resnice.

Ob koncu 11. stoletja je bizantinska pravoverna cerkev pobila na stotine pavlikijancev. Enako usodo so kasneje doživeli tudi manihejci.

Vendar je gnoza živela dalje. Njena svetloba in sila sta žareli v skupnosti bogomilov, ki so med 12. in 13. stoletjem živeli sprva v Bolgariji, nato pa svojo gnostično dediščino predali katarom v južni Franciji. Omenjeni gnostično usmerjeni skupnosti sta doživeli enako usodo kakor njuni predhodniki. "Pravoverni" so neštete med njimi preganjali, mučili in pobijali.

Templjarji in rožni križarji

V zgodnjem srednjem veku je gnoza živela v notranjih krogih reda templjarjev. Na začetku 17. stoletja se je močno odrazila v rožnokrižarskem gibanju. Eden njegovih najpomembnejših predstavnikov je bil Johann Valentin Andreae, avtor rožnokrižarskih manifestov. Iz gibanja so vodilne smernice zajemali prostozidarji, ki so v zgodnjem 18. stoletju preosnovali svoje skupnosti. Naslednji močan gnostični impulz predstavlja ustanovitev Teozofskega združenja v 19. stoletju. Helena Petrovna Blavatsky in Annie Besant sta bili njegovi glavni predstavnici. Sledili sta gibanja Rudolfa Steinerja in Maxa Heindla, leta 1924 pa se začela pisati zgodovina šole Zlatega rožnega križa ob duhovnih prizadevanjih Jana van Rijckenborgha in njegovega brata Zwiera Willema Leeneja. Kasneje sta brata skupaj s Catharose de Petri ustanovila Lectorium Rosicrucianum. Kot gnostični rožni križarji so vzpostavili posebno notranjo povezavo s predhodnim katarskim bratstvom.

Vsa našeta gibanja izpričujejo notranje kršanstvo in nakazujejo pot k Bogu, ki jo omogoča le notranja povezava s Kristusovim duhom.

Mojster Eckhart, Jacob Boehme in mistiki

Opazno grožnjo so Cerкви predstavljali posamezniki, ki so bili neposredno povezani s prvobitnim duhom kršanstva in so sredi naraščajoče verske prisile z dogmami in hierarhijo o njem prišli s svojim življenjem. Omenimo naj mistike 13. in 14. stoletja, kot so bili mojster Eckhart, John Tauler, Henry Suso, Jan van Ruysbroek. V Nemčiji in na Nizozemskem,

kjer so delovali, so pri?ali o resni?nem notranjem krš?anstvu.

Mojster Eckhart pravi, da si mora ?lovek ponovno pridobiti osnovo svoje duše, v kateri je skrit atom duhovne iskre. Idejo o duhovni iskri je Eckhart povzel iz nauka starih gnostikov. Da bi izkusili rojstvo Boga v globini srca, ne potrebujemo zunanje pomo?i. Rojstvo Boga v sebi dosežemo s popolno predanostjo duše božanskemu duhu in z napredujo?im delom v lastni zavesti.

Tauler in Suso, oba Eckhartova u?enca, sta posebej poudarjala mir, ki ga mora dose?i ?lovek, da bi videl Boga. Predanost prvobitni osnovi in popolna opustitev tega pomenita smrt po naravi, pravi gnosti?na govornica, katari pa so notranji proces umiranja imenovali endura.

Eckhart, Tauler in Suso so kljub nasprotovanju Cerkve objavili svoje znanje. Globina in iskrenost njihovega nauka sta prepri?ali mnoge iskalce tistega ?asa, da so za?eli ustanavljati lai?ne skupnosti zunaj Cerkve. Imenovali so se Prijatelji Boga in se ozna?evali za tihe popotnike na notranji poti k Bogu, na poti, ki jo je pokazal Kristus.

Na Nizozemskem je enak nauk oznanjal Jan van Ruysbroek, okoli tristo let kasneje pa v Goerlitzu Jacob Boehme. Sebe je imel za orodje živega Duha, toda protestanti so ga ozna?ili za heretika. Jacob Boehme pravi, da se mora vsak ?lovek spustiti v lastno globino, v lastno srce, da bi tam spoznal oboje, ljubezen in jezo, ter po kon?anem notranjem boju dose?i Ljubezen. Kon?ni cilj omogo?a samo Kristusova sila, ki preveva celotno vsemirje. Po Boehmeju je ?lovek še rojevajo?a se entiteta, ki mora šele dose?i svojo notranjo izpolnitev.

Proces notranje preobrazbe

Zakaj so omenjeni ljudje, globoko dotaknjeni z gnozo, sprejeli nase obrekovanje, preganjanje in pogosto tudi smrt?

Gnostik izkuša božanskega duha neposredno znotraj lastnega bitja. Pred seboj jasno vidi pot in je pripravljen narediti vse potrebno za notranjo preobrazbo. Ve, da nih?e drug ne more zanj dnevno umirati, kot pravi Pavel. Vsakdo mora delo opraviti sam, ljubeznivo se mora odvrniti od sveta in opustiti staro življenje.

?lovek, ki je dotaknjen z gnozo, spozna, da se mora Kristus roditi, umreti in vstati v vsakem posamezniku. Proces transfiguracije je resni?no sporo?ilo krš?anstva in sad globoke notranje izkušnje vseh gnostikov. Razširja se kot plamen, ki gori vse više in svetleje, saj je povezan z ognjem Svetega Duha. Svetlobo mora podeliti vsemu ?loveštvu.

Od tod izhaja gnosti?na razlaga besed:

iz Boga rojeni:

ozaveš?eni ?lovek
pozna svoj božanski izvor;

v Jezusu umrli:

stari ?lovek umre, prebudi se nova duša;

iz Svetega Duha ponovno rojeni:

nov, zavestni um se poveže z Duhom in pravi:
Jaz in O?e sva eno.

Navedeni trojni aksiom je klju? za odrešitev ?loveka in ga kot klic spremlja vse življenje.

Gnoza v drugih verskih tradicijah

Osnovne elemente gnosti?ne izkušnje, neposredno povezavo z duhovno svetlobo in veliko ?lovekovo preobrazbo, transfiguracijo, ne pozna le krš?anska verska tradicija. Tudi Laozi v Dao de jingu pri?a o starodavni kitajski gnozi in Hermeti?ni spisi izvorne egip?anske gnoze Hermesa Trismegista dokazujejo, da je božansko v?edenje vedno nosilo osvobodilno sporo?ilo ?loveku, hrepene?emu po vrnitvi v nesmrtni svet duha.

Source:

<https://si.rosycross.org/sl/artikel/katari-mistiki-rozni-krizarji-posla...>